

Vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelujen eteneminen

Maakuntahallitus 21.11.2022 § 181

Aluekehittämisen keskustelut tulivat lakisääteiksi vuonna 2021 voimaan tulleen alueiden kehittämisen toimeenpanoa koskevan lain myötä (756/2021). Seuraavat aluekehittämiskeskustelut järjestetään vuonna 2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä, temaattisina keskusteluina. Keskustelut käydään 8.–9.2.2023.

Vuonna 2023 pidetään eduskuntavaalit, mikä asettaa keskusteluille hieman erilaiset reunaehdot kuin muina vuosina. Hallituskauden lopulla ei ole odotettavissa uusia kansallisia avauksia, ja uusi valtioneuvoston aluekehittämispäätös valmistellaan huhtikuun vaalien jälkeen muodostetun hallituksen hallitusohjelman valmistumisen jälkeen.

Aluekehittämisen keskustelujen perusteella voidaan nostaa yleisiä havaintoja alueiden näkemyksistä seuraavan aluekehittämispäätöksen valmistelun käynnistämistä taustoittamaan. Aluekehittämispäätöksen valmistelua tehdään lisäksi syksyn 2023 aikana laajassa yhteistyössä ja kytkettynä muuhun aluekehittämisen vuoropuheluun.

Kaikille maakunnille yhteisinä keskusteluteemoina jatkavat osaavan työvoiman saataavuus ja alueellinen liikkuvuus sekä vihreä siirtymä ja kestävä kehitys. Kolmas, uusi kaikille yhteinen teema on TKI-rahoituksen turvaaminen alueille - erityisesti vihreän siirtymän ja huoltovarmuuden/kokonaisturvallisuuden näkökulmista.

Osana keskusteluprosessia valmistellaan aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva, joka toimii tietopohjana keskustelujen sisältöjen valmistelussa. Se perustuu sekä määrälliseen tilastoaineistoon että laadulliseen asiantuntija-analyysiin. Valmistelu tehdään sekä valtioneuvostossa että alueilla maakuntien liittojen johdolla. Pohjois-Karjalan tilanne- ja kehityskuva on valmisteltu maakuntaliitossa yhteistyössä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa.

Aluekehittämiskeskusteluihin valmistautumisen vaiheet:

- Maakuntien tilanne- ja kehityskuva TEM:öön 21.11. mennessä
- Sisältöehdotukset teemojen alle marras–joulukuussa (TEM kysyy erikseen)
- Linjaus keskusteluteemoista AUNEn joulukuun kokouksessa 7.12.2022
- Tammi–helmikuu: tarkemmat asialistat sekä puheenvuorojen sopiminen (ohje ja kysely erikseen myöhemmin)
- Aluekehittämisen keskustelut käydään 8.–9.2.2023

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2023 aluekehityskeskustelujen etenemisen ja Pohjois-Karjalan tilanne- ja kehityskuvan.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat aluekehitysjohtaja Eira Varis, yhteyspäällikkö Jarno Turunen ja aluesuunnittelupäällikkö Pasi Pitkänen.

Lisätietoja

Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntahallitus 30.01.2023 § 8

Vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelujen tilannekatsaus

Uuden aluekehittämislain (756/2021) myötä lakisääteiksi tulleet aluekehittämiskeskustelut järjestetään vuonna 2023 maakuntakohtaisten keskustelujen sijaan kaikille yhteisinä, temaattisina keskusteluina. Keskustelut käydään 8.- 9.2.2023. Aluekehittämiskeskusteluihin voi osallistua paikan päällä kolme edustajaa/maakunta (keskusteluja voi seurata myös Teamsissa). Pohjois-Karjalan osallistujat ovat aluekehitysjohtaja Eira Varis ja metsä- ja ilmastoasiantuntija Sari Koivula maakuntaliitosta sekä strategiapäällikkö Reijo Vesakoivu Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta.

Pohjois-Karjalan aiheena viiden minuutin puheenvuorossa on eurooppalaisen metsäpolitiikan alueelliset vaikutukset. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat ovat sopineet keskenään puheenvuorojensa aiheista siten, että ne tuovat esille koko IP-alueen keskeisiä asioita aluekehittämisessä. Uudentyyppiset poliittiset aluekehityskeskustelut järjestetään syksyllä.

Aluekehittämiskeskustelujen teemat ovat laajoja yläotsikoita, joiden lähtökohtana on poikkihallinnollisten ja ilmiölähtöisten kysymysten tarkastelu aluekehittämisen näkökulmasta:

1. Vihreä ja digisiirtymä, sis. TKI-toiminta
2. Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus, sis. TKI
3. Huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus, sis. TKI

Vuonna 2023 tullaan valmistelemaan uusi aluekehittämisspätös kevään eduskuntavaalien ja uuden hallituksen hallitusohjelman valmistumisen jälkeen. Aluekehittämisspätöksen valmistelussa hyödynnetään aluekehittämisen keskustelujen havaintoja ja alueiden näkemyksiä. Aluekehittämisspätöksen valmistelua tehdään lisäksi syksyn 2023 aikana laajassa yhteistyössä ja kytkettynä muuhun aluekehittämisen vuoropuheluun.

Aluekehittämiskeskusteluprosessiin on lisäksi valmisteltu uutena elementtinä syksyllä 2023 mahdollisesti järjestettäviä poliittisen johdon aluekehittämiskeskusteluja, jotka olisivat jatkoa helmikuun virkamieskeskusteluille ja mahdollistaisivat uuden hallituksen ja alueiden vuoropuhelun hallituskauden alussa. Näihin osallistuisi valtioneuvoston ja maakuntien poliittista johtoa aluekehittämisestä vastaavan ministerin johdolla. Poliittisen johdon aluekehittämiskeskusteluja valmistellaan kevään ja kesän aikana uuden hallituksen näkemyksen mukaan.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelujen tilannekatsauksen

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn aikana olivat aluesuunnittelupäällikkö Pasi Pitkänen ja yhteyspäällikkö Jarno Turunen.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntahallitus 27.02.2023 § 24
456/03.05.00/2022

Vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelujen johtopäätökset

Vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelut käytiin 8.- 9.2.2023 ja niiden pääpaino oli aluekehittämispäätöksen valmistelu sekä välillisesti hallitusohjelmatarpeet ja toiveet. Aiemmasta poiketen aluekehittämiskeskustelut käytiin temaattisina keskusteluina kolmen pääotsikon alla, joiden kaikkien läpileikkaavana teemana oli TKI-toiminta (vihreä ja digisiirtymä, osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus, huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus). Aluekehittämiskeskusteluihin osallistui paikan päällä aluekehitysjohtaja Eira Varis, metsä- ja ilmastoasiantuntija Sari Koivula ja aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen maakuntaliitosta sekä strategiapäällikkö Reijo Vesakoivu Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta.

Pohjois-Karjalan aiheena viiden minuutin puheenvuorossa oli eurooppalaisen metsäpolitiikan alueelliset vaikutukset, mutta maakuntaliiton edustajat osallistuivat aktiivisesti keskusteluun kommenttipuheenvuoroin ja kysymyksiin.

Aluekehittämiskeskustelujen puheenvuoroissa korostui aluekehityksen turvallisuuspolittinen ulottuvuus ja huoltovarmuuskysymykset. Ohjeistuksesta poiketen useat maakunnat tarkastelivat puheenvuoroissaan teemoja enemmän oman maakuntansa kuin temaattisen lähestymistavan kautta, mikä nosti esille edunvalvontakysymyksiä erityisesti saavutettavuuden ja infrastruktuurikysymysten (energia ja liikenne) kautta.

Johtopäätöksissä todettiin, että uudet kokeilut vaativat myös toimintatavallisia ja lainsäädännöllisiä muutoksia vihreän- ja digisiirtymän ja osaavan työvoiman osalta. Huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden osalta tarvitaan kaikki tahot mukaan yhteistyöhön niin, että voimavarat yhdistyvät kilpailun sijaan. NATO ulottuvuutta ja Pohjoismaista yhteistyötä tulee kehittää.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelujen johtopäätökset.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Asian käsittelyn aikana kokouksessa olivat läsnä yhteyspäällikkö Jarno Turunen ja aluesuunnittelupäällikkö Pasi Pitkänen.

Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210